

อักษรศาสตร์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

อักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ISSN 8057-2038

ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๒ ๒๕๓๖

วัตถุประสงค์

เพื่อเผยแพร่วิชาการด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และวิจิตรศิลป์ ผลงานวิชาการ การค้นคว้าวิจัยในคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และบุคคลทั่วไป

เจ้าของและสำนักงาน

คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม ๗๓๐๐๐

ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระ นุชเปี่ยม *คุณบิด้า*

บรรณาธิการ

มานพ ถาวรวัฒน์สกุล

กองบรรณาธิการ

กัณฑ์อ่อนแก่ จารุรักษา

ยงยุทธ ชูแว่น

ระเบียบ สุภวีรี

วรพจน์ ชอบธรรม

สุภาภรณ์ อัครไชยชาญ

กำหนดออกและสมัครสมาชิก

ปีละ ๒ ฉบับ ภาคการศึกษาละ ๑ ฉบับ

สมาชิกปีละ ๔๐ บาท

ตัวแลกเงินไปรษณีย์ ธนาคารดี ส่งจ่าย ป.ณ. สนามจันทร์

ในนาม นางสาวพันทิพา ศรีพินผล

คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์

นครปฐม ๗๓๐๐๐ โทร. (๐๓๔) ๒๕๕-๐๘๗

สถานที่พิมพ์

ศักดิ์โสภณาการพิมพ์

๑๗๖ ตรอกราชคฤกษ์ ถนนบำรุงเมือง เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทร. ๒๒๒-๐๘๐๒, ๒๒๕-๔๖๘๔

๒๐/.

บทบรรณาธิการ

มิถุนายน ๒๕๓๖ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จะมีอายุครบ ๒๕ ปี วาระสำคัญเช่นนี้ คณะอักษรศาสตร์ ได้ร่วมแรงใจจัดกิจกรรมวิชาการรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเป็นการเฉลิมฉลองวาระอันเป็นมงคลยิ่งนี้ ตลอดระยะเวลา ๑ ปี นับตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๓๖ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๓๗ จึงขอเชิญชวนท่านผู้สนใจเข้าร่วมกิจกรรมวิชาการต่าง ๆ ของคณะอักษรศาสตร์

“วัยเบญจเพส” สำหรับคนเราแล้ว เป็นวัยแห่งความมุ่งมั่น กระตือรือร้น เต็มเปี่ยมไปด้วยพลังแห่งการแสดงออก แต่สำหรับ “วัยเบญจเพส” ของสถาบันการศึกษาอย่างคณะอักษรศาสตร์ย่อมถือเป็นโอกาสอันเหมาะสมที่จะหวนกลับมาคิดทบทวนประเมินสถานภาพ และบทบาทของตนเองที่ผ่าน ๆ มา โดยมีใช้เพียงเพื่อการปรับตัวให้เข้ากับ “ยุคธุรกิจขึ้นา” เท่านั้น แต่ที่สำคัญยิ่งไปกว่านั้นก็คือ การย้อนพินิจถึงตัวตนของตนเองที่แท้จริง ทั้งในด้านปรัชญา เป้าหมาย บทบาท และหน้าที่ของวิชาการด้าน “อักษรศาสตร์” ว่าจะมีส่วนรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติอย่างไร “วัยเบญจเพส” ของคณะอักษรศาสตร์ จึงอาจเป็นจุดเปลี่ยนผ่านช่วงสำคัญของปรัชญาและชีวิตทางวิชาการของคณะอักษรศาสตร์ว่าจะก้าวไปสู่ในทิศทางใดต่อไป ยืนหยัด? คล้อยตาม? ปรับเปลี่ยน?

‘อักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร’ ฉบับนี้ มีเรื่องที่ต้องขอภัยท่านผู้อ่านและสมาชิก ทั้งนี้เนื่องจากความผิดพลาดในการพิสูจน์อักษร ซึ่งปรากฏอยู่หลายแห่งในวารสารอักษรศาสตร์ฯ ฉบับที่แล้ว ได้แก้ไขด้วยการจัดทำใบแทรกแก้คำผิดแนบไปกับวารสารอักษรศาสตร์ฯ ฉบับดังกล่าวแล้ว และพยายามจะไม่ให้เกิดกรณีเช่นนี้ขึ้นอีก

สำหรับบทความในวารสารอักษรศาสตร์ฯ ฉบับนี้เริ่มต้นด้วย การรำลึกถึงเหตุการณ์ “พฤษภาทมิฬ” ซึ่งจะครบรอบ ๑ ปี ในเดือนพฤษภาคมที่จะถึงนี้ ด้วยการนำบทกวีนิพนธ์ “ปริทวนการ” ซึ่งไพฑูริย์ ธัญญา แต่งขึ้นเพื่อรำลึกเหตุการณ์ “พฤษภาทมิฬ” ที่กำลังจะถูกทำให้ลืม

บทความแปล “ว่าด้วยบทละครที่ดี : คำตอบของนักวิชาการเยอรมันต่อคำถามของนักวิชาการไทย” บทความนี้แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของศาสตร์แขนงนี้ ทั้งในด้าน ปรัชญา แนวความคิด รูปแบบและวิธีการ รวมถึงความเคลื่อนไหวใหม่ ๆ อันจะช่วยให้ผู้สนใจมีความเข้าใจต่อวิชาการด้านนี้อย่างลึกซึ้งและรอบด้านมากยิ่งขึ้น

บทความเรื่อง “จักรวรรดินิยม : เงามืดในชีวิตและงานประพันธ์ของ โจเซฟ กอนราด” และบทความวิจารณ์เรื่อง “สระมรกต : บทกวีสะท้อนภาพชีวิตพม่า” บทความสองเรื่องสองอรรถรส ให้ภาพและบรรยากาศที่แตกต่างอย่างชัดเจนของลักษณะวรรณกรรมตะวันตกและตะวันออก ทั้งในด้าน รูปแบบ เนื้อหาสาระ และแนวความคิด

บทความเรื่อง “คำบาลีสันสกฤตในภาษาไทยในจารึกสุโขทัย” ซึ่งสรุปจากงานวิจัยชื่อเดียวกัน ช่วยสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาษาบาลี-สันสกฤต กับภาษาไทย สมัยสุโขทัย และยังทราบถึงพัฒนาการของภาษาไทยนับจากสมัยสุโขทัยถึงปัจจุบันได้อีกส่วนหนึ่งด้วย

บทความเรื่อง “การจัดกลุ่มภาษาพวน โดยใช้เสียงวรรณยุกต์” เป็นความพยายาม จัดแบ่งกลุ่มภาษาพวน โดยศึกษาระบบวรรณยุกต์ของภาษาพวนที่พูดในถิ่นต่าง ๆ และเสียงวรรณยุกต์ จะช่วยให้ทราบถึงความสัมพันธ์ทางภาษาของภาษาพวนแต่ละกลุ่มด้วย

บทความเรื่อง “ตามรอยเอกสารว่าด้วยสยามในฝรั่งเศส” เป็นการแนะนำแหล่งที่จัดเก็บเอกสารที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ไทย ที่อยู่ในประเทศฝรั่งเศส ช่วยให้ทราบถึงแหล่งข้อมูลใหม่ ๆ และเอกสารต้นฉบับ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการค้นคว้าทางวิชาการต่อไป

สุดท้ายเป็นบทความแปลเรื่อง “การติดต่อทางทะเลระยะแรกระหว่างอินเดียกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” เป็นบทความที่ให้ความรู้กว้าง ๆ แต่รอบด้าน เกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างอินเดียใต้กับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ติดต่อกันมานานตั้งแต่ต้นคริสตกาล

กองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสารอักษรศาสตร์ ฉบับนี้คงอำนวยประโยชน์ต่อสมาชิกและท่านผู้อ่านบ้างตามสมควร

อนึ่ง กองบรรณาธิการ วารสารอักษรศาสตร์ฯ ต้องขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย ศรีคำ ที่ช่วยติดต่อหาเงินสมทบเพิ่มเติมจำนวนหนึ่งสนับสนุนการจัดพิมพ์วารสารอักษรศาสตร์ฉบับนี้

อักษรศาสตร์

ISSN 8057-2038

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๒

พุทธศักราช ๒๕๓๖

สารบัญ	หน้า
ปริเวทนาการ / ไพฑูรย์ ธิัญญา	๔
ม.ค. ๑ ว่าด้วยบทละครที่ดี : คำตอบของนักวิชาการเยอรมันต่อคำถามของนักวิชาการไทย / ไرنโฮลด์ กริมม์ เขียน / เจตนา นาควัชระ แปล	๕
๑. จักรวรรดินิยม : เกมมิดในชีวิต และงานประพันธ์ของ โจเซฟ คอนราด / กัณฑ์อเนก จารุรักษา	๒๕
ม.ค. ๒ สระมรกต : บทกวีสะท้อนภาพชีวิตพม่า / นันทา ชุนนากัตติ	๔๒
ม.ค. ๓ คำบาลีสันสกฤตในภาษาไทย ในจารึกสมัยสุโขทัย / เสมอ บุญมา	๕๗
ม.ค. ๔ การจัดกลุ่มภาษาพวน โดยใช้เสียงวรรณยุกต์ / สุวัฒน์ เลี่ยมประวัติ	๖๙
ม.ค. ๕ ตามรอยเอกสารว่าด้วยสยามในฝรั่งเศส / กรรณิกา จรรย์แสง	๘๔
ม.ค. ๖ การติดต่อทางทะเลระยะแรก ระหว่างอินเดี๋ยกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ / ทิมนันท์ ประภา เร เขียน / ยงยุทธ ชูแว่น แปลเรียบเรียง	๙๗

๒๕ ปี คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปริเวทนาการ

อ้างอ้างอย่างไรก็ไม่รู้
นอนหลับก็เฝ้าแต่ฝันร้าย

คิดห้วงอันใดไม่ยกคิด
อกใจไหนทวาดมิเว้นอัน

แว่ดเสียดปีนเมรียงก็มปบาท
เห็นร่างร่องผล็อยทีละคน

ย็นเสียดตรงทอนครอญระไทย
ประอดีตาสตรรหน้าลิ้อะไร

ข้าแล้ว ข้าเล่นและข้าร้าย
เจ็บแล้วไม่สำไมรภาพา

ก็แม่ก็ทมายอาลัยร่า
เพียงศพจะเผาสุ้ตามกรรมอน

มีไฟคั่นไฟอันดอยคอ้าง
ฆ่าข้างแล้วจะปิดด้วยใบบ่

ไม่มีแล้วไม่มีทีจะพิง
เห็นอยู่ก็แต่หลักที่ปีกแวง

สุณเสียดลักกรรมทั้งประเทศ
สุณใจ เสียดใจทั้งแผ่นดิน

คาอเลียดคาอร้ายยังมีอ้าง
กระหือหรือจะให้มากลับคำ

ดีมเสียดโฮติกระหนัหรือ
ดีมคิดดีมแต่เง้ค่างดา

สจ้สารเจ้าขุนทองจะร้องไห้
เวทนาทุกแต่พระนคร

ทวดไหนใจอยู่ไม่เลือนหาย
เหลี่ยงหาแผลหายไปทั้งนั้น

ไม่รู้ถูกรู้ผิดแล้วตัดอัน
นึ่งเจียบก็แต่อันอยู่ถึง๑๑

เห็นลีเลียดลัดกลางถนน
เห็นใบไม้หล่นทีละใบ

แต่ลัดพาดโบยอยู่ไหนไหน
มือไหนเทเลียดมาลัดทา

เห็นคนต้อคดาบหรือโรหนา
ใครคนเช่นฆ่ายัง๑๑ย่น๑๑

ก็ถูกทำพราละห้อยทอน
ล้าบสุณสิบสอไม่ได้ดี

เผาฟางคั่นคุดมัยังคุดมัย
ดีชี้้ออย่างไรไม่รู้แล้ว

เพียงเสียดลักลักหนังอันแนแน
สุณสิ้นดองแก่งมณินด

จึงเกิดกาลอาเภทไปที่อัน
สุณเสียดก็เพราะลิ้นมโนธรรม

ใจโคกยังมีสร้างระงมร่า
อ้างอย่างดออย่างสำที่แล้วมา

ดีมเสียดว่าคือใครคนฆ่า
แผ่เถิดเมตตา-ฆาตกร

อณญาณเจ้ายากไร้ยังเร่ร่อน
ผีมารยังหลอกทลอนอยู่เต็มเมือง ฯ

ไพฑูรย์ ธิญา

ระลึกเหตุการณ์ “พฤษภาทมิฬ” ที่กำลังถูกทำให้ลืม